USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě projednal dne 29. ledna 2021 **odvolání obžalovaného Petra Č., narozeného xxx,** proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 21. 10. 2020 č. j. 66 T 197/2019-455 a ve veřejném zasedání rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání obžalovaného Petra Č. **zamítá.**

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný Petr Č. společně s již dvěma pravomocně odsouzenými spolupachateli, Jiřím P. a Petrem S., odsouzen pro přečin vzpory vězňů podle § 344 odst. 1 trestního zákoníku a přečiny porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 trestního zákoníku a krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), c), odst. 2, odst. 3 trestního zákoníku, pro které byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 15. 1. 2020 č. j. 4 T 116/2019-937, byl podle § 173 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku nyní odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.

   Podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku byl současně zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 15. 1. 2020 č. j. 4 T 116/2019-937, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

2. Podle skutkových zjištění okresního soudu se obžalovaní vytýkané trestné činnosti měli dopustit tak, že dne 27. 2. 2019 v době od 06.00 do 18.00 hodin při eskortě autobusem z vazební věznice Ostrava, přes věznici Ostrava Heřmanice k Okresnímu soudu v Bruntále, odsouzení vězni Petr Č. a Jiří P. v rozporu s § 28 odstavec 1, odstavec 3 písmeno a) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a vazebně stíhaný obviněný Petr S. v rozporu s § 21 odstavec 1, odstavec 2, odstavec 4 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, navazovali nepovolený kontakt mezi sebou nebo s ostatními eskortovanými vězni, po upozornění a napomenutí hrubě nadávali eskortujícím příslušníkům vězeňské služby, vyhrožovali jim fyzickou likvidací, opakovaně nerespektovali jejich pokyny, v čemž pokračovali i v prostoru čekacích cel u Okresního soudu v Bruntále, kde Petr S. po návratu ze soudního jednání zpět do prostor čekacích cel prohlašoval, že všichni příslušníci by potřebovali dostat, že je nebudou poslouchat, s tímto vyjadřoval souhlas i Jiří P., který byl následně předváděn k soudnímu jednání ze strany pprap. Tomáše H., nstrm. Davida H., přitom se snažil navazovat kontakt se spoluobviněnou družkou Klárou M., čemuž bylo ze strany eskortujících příslušníků zabráněno, Jiří P. těmto vulgárně nadával a vyhrožoval jim, pročež byla eskorta k vyhlášení rozsudku posílena o dalšího člena nstrm. Jakuba L., po vyhlášení rozsudku pokračoval Jiří P. v navazování kontaktu s družkou, přitom byl opakovaně napomenut, ať toho zanechá, Jiří P. následně slovně vyhrožoval nstrm. Davidu H. fyzickou likvidací, při odchodu do eskortní

místnosti v čase 15.05 hodin se ve veřejně nepřístupných chodbách budovy Okresního soudu v Bruntále bránil odvádění, náhle se prudce otočil a kopl nstrm. Davida H. do břicha, který poté v souladu se zákonem použil donucovací prostředek, při příchodu do prostoru čekací místnosti a cel, začal Jiří P. příslušníkům vyhrožovat fyzickou likvidací, že mu v tom nikdo nezabrání, vybízel ostatní vězně, ať si zapamatují čísla příslušníků vězeňské služby, že příslušníky zničí, nabádal ostatní vězně k rozbití ocelových dveří, na což reagoval Petr Č. a Petr S. tím, že v cele začali dělat rámus, tloukli a kopali do dveří a katru, vulgárně pokřikovali na příslušníky vězeňské služby, Petr Č. se domáhal propuštění, aby jim mohl „ukázat", vzhledem k vyhrocené situaci a z důvodu eliminace rizika, bylo rozhodnuto o umístění Jiřího P. do komůrkové cely v eskortním autobuse, přičemž Jiří P. neustále vyhrožoval, že všechny zlikviduje, že mu v tom nikdo nezabrání, nereagoval na pokyny při eskortě, svévolně se zastavil, z důvodu obavy naplnění výhrůžek byl ze strany nstrm. Karla K. použit donucovací prostředek, poté byl Jiří P. eskortován zpět do prostor čekacích cel, po uklidnění byl umístěn do eskortního autobusu, po nezbytných úkonech byla provedena eskorta zpět do věznice.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný Petr Č., které zaměřil do všech výroků rozsudku a prostřednictvím ustanoveného obhájce písemně odůvodnil.

4. Obžalovaný jako odvolatel v první řadě namítá, že by se měl dopustit trestního jednání v průběhu eskorty autobusem z Vazební věznice Ostrava k Okresnímu soudu v Bruntále s tím, že v průběhu této fáze eskorty docházelo pouze k drobným projevům nekázně ve formě vzájemné komunikace mezi eskortovanými. Dle výpovědi odvolatele z výpovědí slyšených svědků přitom nevyplynulo, že by se v dané fázi eskorty mělo jednat o nějakou mimořádnou či nebezpečnou situaci. V tomto směru obžalovaný odkazuje na výpověď velitele eskorty Romana P., který registroval napomínání vězněných osob ze strany strážných, avšak do toho nijak nezasahoval, když se podle něj mělo jednat o běžnou komunikaci a tudíž o nic výjimečného. Z výpovědí ostatních členů eskorty pak mohlo vyplynout, že eskortované osoby sice byly napomínány, nicméně nad rámec tohoto napomínání nebylo přijato žádné zvláštní opatření, což dle názoru odvolatele dokládá, že se skutečně nejednalo o nijak výjimečnou situaci, kterou by bylo nezbytné řešit krajními prostředky trestního práva.

5. K další fázi vytýkaného jednání mělo dojít v prostorách Okresního soudu v Bruntále, avšak ani zde není obžalovaný přesvědčen, že by se mělo jednat do okamžiku návratu spoluobžalovaného P. o skutečně mimořádnou situaci. Odvolatel připouští, že v průběhu celého dne mohli být jednotliví spoluobžalovaní ze strany strážných napomínáni, a to zejména z důvodu vedení komunikace mezi osobami umístěnými v různých celách, avšak ani z kamerových záznamů nevyplynulo, že by byla ze strany příslušníků vězeňské služby činěna nějaká mimořádná opatření, kdy se skutečně mohlo jednat toliko o dílčí napomínání vůči jednotlivým osobám. Ani z celkového charakteru jednání a způsobu vystupování příslušníků vězeňské služby nebylo zřejmé, že by snad měla být řešena jakákoliv extrémní situace. Prostřednictvím kamerových záznamů bylo pak dle odvolatele spolehlivě prokázáno, že se rozhodně nejednalo o natolik vyhrocenou situaci, aby ji bylo možno vnímat jako páchání trestné činnosti, neboť v podobném případě by muselo zcela nepochybně dojít ke konkrétním opatřením, aby dané jednání nepokračovalo, případně aby se již dále nestupňovalo. Dle názoru odvolatele se tak mohlo jednat maximálně o projevy dílčí nekázně ze strany spoluobžalovaných, které ani ve svém souhrnu nevykazovalo charakter přestupkového jednání, když jako zcela adekvátní a dostačující reakce ze strany příslušníků vězeňské služby byla forma verbálního napomínání.

6. Obžalovaný následně za jedinou a již skutečně výraznější formu nekázně považuje fázi, kdy byl do prostoru cel a zpět od příslušného hlavního líčení přiveden spoluobžalovaný P., vůči němuž byly předtím zcela nesporně použity donucovací prostředky a u něhož tak došlo k určitému zranění. Právě v návaznosti na tuto předchozí konkrétní situaci pak došlo skutečně k výraznějšímu projevu nekázně ze strany odvolatele, který byl společně se spoluobžalovaným S. hlučný, kdy tito třeba i nepříliš vybíravým způsobem projevovali svůj nesouhlas s postupem strážných vůči

spoluobžalovanému P. Tato situace však mohla trvat maximálně v řádu několika minut a v jejím rámci nedošlo k jakémukoliv poškození majetku či dokonce k napadení příslušníků vězeňské služby či kohokoliv jiného nebo k podobnému, třeba i potencionálně nebezpečnému jednání. Obžalovaný přitom opět poukazuje na skutečnost, že k vyřešení i této situace opět postačovalo pouhé napomenutí spoluobžalovaných, třeba opakované, kdy do určité míry nepřístojné jednání v celách umístěných osob mohlo trvat pouze několik minut.

7. Odvolatel tak má za to, že soud I. stupně dospěl k nesprávnému závěru o tom, že by se snad mělo jednat o soustavnou a mimořádně výraznou nekázeň v průběhu celé eskorty. Opětovně v tomto směru poukazuje na výpověď velitele eskorty Romana P., který sice uvedl, že daná eskorta patřila za celou jeho praxi k několika z těch nejnáročnějších, ale současně uvedl, že v případě žádné z předchozích srovnatelných co do náročnosti eskort nedošlo k jejich posouzení jako trestného činu vzpoury vězňů.

8. Dle další námitky obžalovaného se soud I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí nedostatečně věnoval posouzení rozdílů mezi případným kázeňským či přestupkovým jednáním obžalovaných a jednáním, na které již je nezbytně nutné reagovat krajními prostředky trestního práva. Toliko obecné konstatování soudu I. stupně o údajném velmi intenzivním a soustavném jednání obžalovaných neodpovídá skutečnosti a výsledkům dokazování, přičemž nebylo zároveň zohledněno, že se v případě spoluobžalovaných jedná o osoby několikrát trestané, u nichž nelze předpokládat, že s ohledem na svůj charakter a trestní minulost se budou chovat vždy naprosto řádně a příkladně a bezvýjimečně uposlechnou každý pokyn členů eskorty, a to navíc v případě svého umístění v omezeném prostoru s ostatními vězni. Dle názoru odvolatele tak nelze automaticky z každého dílčího neuposlechnutí výzvy příslušníků vězeňské služby či z projevu dílčí nekázně vyvozovat spáchání trestné činnosti, neboť v opačném případě by pak musela být trestně stíhána za přečin vzpoury vězňů velká většina odsouzených.

9. Závěrem odvolatel vyslovuje názor, že v dané věci nebyly splněny náležitosti, a to zejména intenzita pojmu vzepření a odporu skupiny vězňů ve smyslu ust. § 344 trestního zákoníku, jak je to nezbytné pro naplnění skutkové podstaty trestného činu vzpoury vězňů.

10. Obžalovaný dále namítá nepřiměřenost uloženého trestu, a to vzhledem k povaze vytýkaného jednání a skutečnosti, že nedošlo k žádným škodám.

11. Závěrem odvolatel navrhuje krajskému soudu, aby z podnětu podaného odvolání zrušil napadený rozsudek soudu I. stupně k vydání rozhodnutí, na základě něhož bude věc postoupena příslušnému orgánu k eventuálnímu posouzení jako přestupku.

12. Krajský soud v Ostravě z podnětu podaného odvolání přezkoumal podle § 254 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, a správnost postupu řízení, které těmto předcházelo, a to jak z hlediska vytýkaných vad, tak z hlediska případných vad, které sice odvoláním vytýkány nebyly, pokud by měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání, a dospěl k závěru, že podané odvolání není důvodné.

13. V řízení napadenému rozsudku předcházejícím nebyly zjištěny žádné podstatné vady, které by měly vést ke zrušení rozsudku nalézacího soudu. Byla tedy zcela respektována příslušná ustanovení trestního řádu, zajišťující právo obžalovaného na obhajobu, jakož i řádné objasnění věci. Okresní soud zákonným způsobem provedl všechny dostupné důkazy, které byly dostatečným podkladem pro rozhodnutí ve věci samé. Provedené dokazování nalézacím soudem je tak úplné a vyhovuje nárokům ust. § 2 odst. 5 trestního řádu. S ohledem na ustálenou důkazní situaci pak okresní soud v průběhu hlavního líčení upustil od výslechu svědků Richarda U. a Michaely R., když ani strany netrvaly na provedení těchto důkazů, a pokud ze strany obžalovaného byl nově navrhnut výslech svědka Miroslava S., byl tento návrh okresním soudem jako zcela nadbytečný důvodně zamítnut.

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Čadová.

14. Při hodnocení provedených důkazů postupoval nalézací soud v souladu s ust. § 2 odst. 6 trestního řádu a učinil správná a dostatečná skutková zjištění. Okresní soud důkazy zhodnotil na základě svého vnitřního přesvědčení, založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu. Vypořádal se se všemi důkazy, s námitkami a obhajobou obžalovaného. Odůvodnění napadeného rozsudku bylo zpracováno pečlivě a podrobně a lze na ně tedy zcela odkázat.

15. Pouze je nezbytné ve shodě s nalézacím soudem k důkazní situaci ustálené soudem I. stupně uvést, že obžalovaný je z vytýkaného jednání kromě vlastní výpovědi usvědčován i výpovědí spoluobžalovaného, nyní již pravomocně odsouzeného Jiřího P. a dále výpovědí jednotlivých strážných, kteří se podíleli na zajišťování eskorty, jakož i předvádění vězňů k hlavním líčení u Okresního soudu v Bruntále a taktéž doprovázeli vězně při zpáteční cestě od předmětného soudu. Výpovědi těchto svědků - strážných pak potvrzují dokonce i spoluvězni, jejichž výpovědi jsou v odůvodnění napadeného rozsudku citovány. Tyto výpovědi jsou pak doplněny i obsahem listinných důkazů, a to nejen pořízenou fotodokumentací budovy Okresního soudu v Bruntále, ale zároveň i obsahem služebních záznamů s příslušníky vězeňské služby, kteří se v rámci šetření události vyjadřovali k jejímu průběhu. Aktivita strážných před vstupem do jednotlivých cel Okresního soudu v Bruntále je pak zřejmá z kamerových záznamů, které byly v rámci hlavního líčení v jednací síni přehrány z kompaktního disku.

16. Okresní soud po vyhodnocení provedených důkazů tak dospěl důvodně k závěru, že již od započetí cesty z Vazební věznice Ostrava k Okresnímu soudu v Bruntále nebylo jednání obžalovaného Petra Č. v souladu s jeho povinnostmi vězně a již od samého počátku docházelo k porušování těchto jeho povinností, zejména zdržet se navazování kontaktů s ostatními vězni a také dvěma vězeňkyněmi, které byly v autobuse umístěny odděleně. Okresní soud zejména z výpovědí strážných důvodně zjistil, že jednání obžalovaných a zejména odvolatele nabíralo na intenzitě, tito se verbálně vzpírali pokynům dozorců, tyto nerespektovali, zvyšovali hlas, přidávali nevhodné výrazy, a to i s rasistickým podtextem. Obsahem těchto slovních projevů byly i vulgarismy a zejména výhrůžky fyzickou likvidací, případnou jinou újmou, a to i ve vztahu k rodinným příslušníkům. Z výpovědi strážného Jakuba L. přitom vyplynulo, že nejvíce aktivní z obžalovaných byl právě obžalovaný Petr Č., a to nejen v rámci přepravy v autobuse, ale i poté, co byl umístěn v cele, kde v pokřikování pokračoval a nerespektoval pokyny dozorců. Opakovaně pak tento svědek uvedl, že v narušování pořádku na celách byl nejvíce aktivní obžalovaný Petr Č. společně s Petrem S. Obžalovaný Petr Č. byl zároveň i tím, kdo po přivedení spoluobžalovaného Jiřího P. od soudu na dozorce křičel, co mu udělali, pokračoval i v nadávkách dozorcům a vulgarismech s tím, že jim eskortovaní vyhrožovali, že si je najdou a zároveň u toho činili velký hluk. Dle výpovědi tohoto svědka jednání obžalovaného Petra Č. pokračovalo i při zpáteční cestě do Ostravy, kdy celou dobu obžalovaní křičeli, nadávali dozorcům a vyhrožovali a navíc na výzvy ke zklidnění nereagovali. Rovněž svědek Tomáš H., který byl ve funkci strážného a zároveň řidiče autobusu potvrdil bavení se a křik vězňů, a to právě obžalovaných, a to i ve vztahu k přítomným vězněným ženám s tím, že pokřikování, výhrůžky a nadávky pokračovaly i po umístění obžalovaných do cel, kdy obžalovaní nereagovali na výzvy strážných k zanechání svého jednání a ke zklidnění, pokračovali v pokřikování, jakož i pronášení ve vztahu k dozorcům vulgarismů a výhrůžek, a to i rodinám fyzickou likvidací. Dle svědka takové chování probíhalo prakticky v průběhu celého dne. Svědek také potvrdil, že slyšel hluk, jako by kopání do kovových dveří cel, zejména poté, co byl přiveden obžalovaný Jiří P. Svědkyně Dana G., strážná, pak potvrdila neklidný průběh eskorty, kdy přepravovaní vězni nedovoleným způsobem komunikovali, pokřikovali na ženy, nereagovali na napomínání dozorců a těmto oponovali, aby „drželi hubu“. Svědkyně zejména zdůraznila aktivitu obžalovaného Petra Č., který byl opakovaně napomínán a již od počátku eskorty komunikaci v autobuse vždy začínal. Svědkyně dokonce uvedla, že po přivedení obžalovaného Jiřího P. ze soudního jednání vyvolala tato skutečnost mezi vězněnými hluk, výzvy obžalovaného P., aby ostatní vězni jej v tom nenechali a všechny pozabíjeli, a takto jej pomstili. Obžalovaní včetně Petra

Č. na to, dle svědkyně, reagovali tak, že začali bouchat či kopat do kovových dveří cel a na adresu dozorců pronášet urážky a výhrůžky. Rovněž strážný Karel K. v rámci své výpovědi potvrdil, že všichni tři obžalovaní dozorcům oponovali, působili agresivně, a to nejen v autobuse, ale i v prostorách cel u Okresního soudu v Bruntále, přičemž situace se zde vyhrotila po návratu obžalovaného P. z jednací síně, kdy tento ostatní vězně vyzýval, aby si napsali čísla dozorců s tím, že jim zavaří a že je pozabíjí, přičemž používal vulgární výrazy a k němu se následně přidával i obžalovaný Petr Č., kdy společně s obžalovaným S. po dozorcích řvali a bouchali nebo kopali do kovových dveří či mříží cel a přitom vykřikovali, že je pozabíjí, že si je najdou a padaly přitom i rasistické narážky. Rovněž strážný Rostislav M. potvrdil, že zejména obžalovaný Petr Č. a Petr S. se vůči dozorcům takto agresivně projevovali a na výzvy ke zklidnění nereagovali. Za podstatnou je nezbytné považovat i výpověď dalšího příslušníka vězeňské služby Romana W., který potvrdil, že již krátce po vyjetí eskortního autobusu z Ostravy to byl obžalovaný Petr Č., který jako první začal nepovolenou komunikaci s ostatními spoluvězni, následně měl na adresu dozorců i s ostatními dvěma obžalovanými nějaké narážky a pokud se jedná o vyhrocení situace v celách u Okresního soudu v Bruntále, zde opětovně patřil mezi nejvíce aktivní. Další příslušník vězeňské služby Štěpán S. pak potvrdil závažné porušování povinnosti obžalovaných jako eskortovaných vězňů jak při eskortě k Okresnímu soudu v Bruntále, tak i po dobu pobytu v celách u příslušného soudu a také na zpáteční cestě, kde si však již podrobnější průběh nepamatoval.

17. Kromě výpovědí zaměstnanců vězeňské služby je jednání obžalovaného potvrzeno i výpovědí svědka Romana Š., který připustil, že již cestou do Bruntálu v autobuse obžalovaný Petr Č. narušoval klid a v průběhu svého pobytu v cele společně s obžalovaným P. pokřikovali na dozorce nadávky, včetně rasistických výroků. Svědek zároveň vyloučil, že by dozorci nějak vězně provokovali a uvedl, že tito se naopak snažili vězně uklidňovat, a to i při zpáteční cestě, kdy docházelo k narušování eskorty. Výpovědi strážných potvrdila i vězeňkyně Kateřina K., kdy uvedla, že obžalovaní po cestě k soudu pokřikovali a strážným nadávali, takže je tito museli upozorňovat, aby svého jednání zanechali, snažili se komunikovat i se svědkyní, a když byli napomenuti, ihned dozorcům nadávali a vyhrožovali se slovy, že si je najdou. Na upozornění reagovali nadávkami a po krátkém uklidnění ve svém vystupování pokračovali. Svědkyně taktéž potvrdila, že ze strany příslušníků eskorty nezaznamenala žádné nevhodné chování, výroky či provokace, a to jak v autobuse, tak v průběhu pobytu na celách u Okresního soudu v Bruntále. Svědkyně zároveň potvrdila skutečnost, že nejvíce z obžalovaných se projevoval právě Petr Č., a to jak při cestě k Okresnímu soudu v Bruntále, tak i při zpáteční cestě autobusem z Bruntálu. Obžalovaný Č. byl také nejvíce aktivní při pokřikování na dozorce poté, co byl od okresního soudu přieskortován zpět na celu obžalovaný P.

18. K námitkám obžalovaného Petra Č. ve vztahu k výpovědi velitele eskorty Romana P., který měl pouze v průběhu jízdy autobusem do Bruntálu zaregistrovat napomínání ze strany strážných, do něhož nějak nezasahoval s tím, že se mělo jednat o běžnou komunikaci a tudíž o nic výjimečného, považuje krajský soud za nezbytné z výpovědi tohoto svědka zdůraznit, že i on sám napomínal obžalované z pozice velitele eskorty, že se nemají mezi sebou bavit a poučoval je o způsobu jejich chování, přičemž v průběhu eskorty zaznamenal i u obžalovaného Petra Č. navazování nepovolených styků mezi eskortovanými, vulgární nadávky směrem ke státním zástupcům a soudům, jakož i strážným. Jednalo se o výhrůžky fyzickou likvidací a útoky i s rasovým podtextem. Dle výpovědi svědka takové jednání obžalovaných probíhalo celé dopoledne, kdy obžalovaní na napomínání a příkazy nereagovali, případně je doprovázeli posměchem. Popsal pak závadové chování obžalovaného Petra Č. i poté, co jmenovaný byl umístěn v cele Okresního soudu v Bruntále. Podrobně popsal i chování odvolatele poté, co byl zpět přiveden od okresního soudu obžalovaný P., kdy i z jeho úst zaznamenal spoustu vulgárních nadávek a výhrůžek, jakož i rámus, kopání, křik, což jej vedlo k odloučení P. a jeho odvedení do eskortního autobusu. Svědek potvrdil, že prováděná eskorta byla s ohledem na nadávky a výhrůžky velmi psychicky náročná, situace se stávala nepředvídatelnou, protože k narušování přistoupili tři osoby a tudíž zákrok proti nim byl

značně problematický. Pokud se jedná o napomínání obžalovaných, byl na jejich celách v deseti až patnácti případech.

K námitce obžalovaného Petra Č., že se dle vyjádření velitele eskorty nemělo jednat v případě eskorty vězňů k Okresnímu soudu v Bruntále o nic výjimečného, kdy nebyla přijata žádná zvláštní opatření, je zároveň nezbytné zdůraznit, že svědek jako velitel eskorty seděl v autobuse vpředu na úrovni řidiče a přepravovaní vězni seděli k němu zády, přičemž svědek s ohledem na svou funkci ponechával sjednání pořádku na podřízených strážných.

19. Dle názoru krajského soudu je z hlediska posouzení závažnosti vytýkaného jednání, kterou se obžalovaný v podaném odvolání snaží zlehčovat, vyjádření všech strážných o tom, že se v průběhu své dosavadní letité praxe s obdobně vyhraněnou situací v průběhu eskorty nesetkali a tato eskorta patřila v průběhu jejich několikaleté praxe k nejvypjatějším a nejhorším. Z výpovědi strážné Dany G. dokonce vyplynulo, že vězni absolutně nereagovali na opakované výzvy a dělali si, co chtěli.

20. Pokud obžalovaný opakovaně poukazuje na výpověď velitele eskorty, přistupuje k této výpovědi izolovaně a neposuzuje ji komplexně z pohledu tohoto svědka, když tento s ohledem na jednání obžalovaných vyhodnotil provedenou eskortu jako extrémní zejména vzhledem k její psychické náročnosti s tím, že musel reagovat na skutečnost, že se jednalo o situaci, k níž došlo během přepravy v autobuse a následně na eskortních celách u Okresního soudu v Bruntále, kde měli strážní omezené možnosti přijetí adekvátních opatření v porovnání s možnostmi ve Vazební věznici v Ostravě, kde by bylo možno použít i mimořádných opatření v podobě posílení eskorty při použití dalších donucovacích prostředků ke zklidnění situace. Lze tudíž uzavřít, že skutková zjištění, která okresní soud učinil, jsou správná a úplná, neboť mají oporu ve výsledcích dokazování, a to se týká nejen skutečností charakterizujících objektivní stránku přečinu vzpoury vězňů podle § 344 odst. 1 trestního zákoníku, ale i stránku subjektivní, tj. zavinění obžalovaného. Námitky podaného odvolání tak lze považovat za opakování obhajoby obžalovaného Petra Č. uplatněné již v řízení před soudem I. stupně, a proto jim nemohl ani Krajský soud v Ostravě přisvědčit.

21. V souladu se zákonem postupoval okresní soud i v právním posouzení jednání obžalovaného jako přečinu vzpoury vězňů podle § 344 odst. 1 trestního zákoníku spáchaný ve spolupachatelství ve smyslu ust. § 23 trestního zákoníku.

22. Z provedených důkazů vyplynulo, že obžalovaný Petr Č. se společně s dalšími osobami, které již byly pravomocně odsouzeny, zúčastnili vzepření a odporu skupiny vězňů dozorčímu orgánu, jeho příkazu a vězeňskému řádu. Vězeňský řád přitom zahrnuje souhrn všech právních a interních předpisů, týkajících se výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody. Základními právními předpisy jsou v tomto směru zákon č. 293/1993 Sb. o výkonu vazby, v platném znění, včetně vyhlášky č. 109/1994, jíž je upraven řád výkonu vazby a dále zákon č. 169/1999 o výkonu trestu odnětí svobody včetně vyhlášky č. 345/1999, jež obsahuje řád výkonu trestu odnětí svobody. Ve smyslu zvolené právní kvalifikace je pak nezbytné za vzepření považovat vzpouru proti rozkazu dozorčího orgánu nebo vůči závazným pravidlům vyplývajícím pro vězně z vězeňského řádu. Vzepření představuje aktivní jednání v násilné nebo i verbální formě vůči osobám nebo i věcem. V daném případě bylo dostatečně prokázáno zejména výhrůžné jednání ve vztahu ke strážným vězeňské služby, jakož i projevený odpor obžalovaných jako mírnější forma vyjádření neochoty podrobit se jednání či rozkazu dozorčího orgánu nebo závažným pravidlům vyplývajícím pro vězně z vězeňského řádu. Dle komentáře k trestnímu zákoníku se přitom může jednat i o pasivní odpor, při kterém vězni odmítají plnit své povinnosti.

23. Jak vyplynulo z provedeného dokazování, obžalovaný Petr Č. svým jednáním naplnil všechny znaky uvedeného přečinu, přičemž míra společenské škodlivosti jeho jednání je zvyšována nejen spolupachatelstvím obžalovaných, ale i dobou trvání vzepření a oporu, jakož i intenzitou uvedeného jednání, a taktéž i podílem obžalovaného na vytýkané trestné činnosti a okolnostmi spáchání činu. Pokud se obžalovaný v podaném odvolání snaží o minimalizaci závažnosti

vytýkaného jednání s tím, že se nejednalo o natolik vyhrocenou situaci, aby ji bylo možno vnímat jako páchání trestné činnosti, ale pouze o projevy dílčí nekázně ze strany spoluobžalovaných, které ve svém souhrnu nevykazovaly ani charakter přestupkového jednání, nelze se s takovou argumentací obhajoby ztotožnit. V žádném případě nelze ve prospěch obžalovaných hodnotit skutečnost, že se jedná o osoby několikrát trestané, u nichž je nezbytné předpokládat neochotu bezvýjimečně uposlechnout každý pokyn členů eskorty s tím, že se navíc měli nacházet v omezeném prostoru s ostatními vězni, je nezbytné v této souvislosti zdůraznit, že se jednalo o osoby odsouzené k výkonu trestu odnětí svobody, na něž je nezbytné působit represivními opatřeními a jejich povinností je plnit příkazy a pokyny pracovníků vězeňské služby, šetřit majetek věznice, chovat se slušně ke všem osobám, se kterými přicházejí do styku a podrobovat se dalším příkazům a omezením, jak vyplývají z výše citovaných zákonů upravujících výkon vazby či výkon trestu odnětí svobody.

24. Kromě výše rozvedené argumentace je nezbytné k odvolacím námitkám obžalovaného, jimiž se snaží tento zdůrazňovat menší intenzitu jemu vytýkaného jednání v porovnání s ostatními dvěma již pravomocně odsouzenými obžalovanými, k tomu zdůraznit, že obžalovaný se dopustil vytýkané trestné činnosti ve spolupachatelství dle § 23 trestního zákoníku a toto spolupachatelství ve smyslu ustálené judikatury soudu nevyžaduje, aby každý spolupachatel od prvopočátku spolupůsobil při celé trestné činnosti a aby případná úmluva předcházela jejímu započetí. Stačí poté, co se seznámil s dosavadní činností ostatních pachatelů směřujících k dosažení zakázaného cíle, přistoupil právě za tímto účelem v dohodě s nimi dříve, než ještě byla dovršena celá skutková podstata trestného činu činností ostatních a již svou spolučinností doplnil. Zákon přitom nevyžaduje, aby činnost všech ostatních spolupachatelů vzpoury vězňů byla rovnocenná, a stačí, že více osob vědomě spolupůsobí za stejným cílem. Obžalovanému vytýkané jednání pak bylo článkem řetězu jednání, přičemž jednotlivé činnosti všech spolupachatelů – články řetězu – směřovaly k přímému vykonání přečinu vzpory vězňů podle ust. § 344 odst. 1 trestního zákoníku.

25. Vzhledem k námitce nižší míry společenské škodlivosti obžalovanému Petru Č. vytýkaného jednání považuje krajský soud po zevrubné analýze okolností, za nichž byl čin spáchán, osobě obžalovaného, jakož i významu pro zachování bezproblémového průběhu výkonu vazby a výkonu trestu, nápravy a převýchovy obžalovaného, za potřebné zdůraznit a po pečlivém vyhodnocení veškerých okolností konstatovat, že předpoklady pro vyvozování trestní odpovědnosti obžalovaného byly splněny. Podle § 12 odst. 2 trestního zákoníku lze trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu, v daném případě podle kázeňského řádu příslušné věznice. Trestní zákoník společenskou škodlivost a její stupně nedefinuje a ponechává řešení potřebné míry společenské škodlivosti z hlediska spodní hranice trestní odpovědnosti na zhodnocení konkrétních okolností případu. Odvolací soud neshledává nejmenších podmínek pro jakékoliv bagatelizování obžalovanému vytýkané trestné činnosti a se zřetelem ke zjištěným konkrétním okolnostem případu uzavírá, že obžalovanému vytýkaný čin vykazuje veškeré zákonné znaky přečinu dle § 344 odst. 1 trestního zákoníku, a dosahuje potřebné míry společenské škodlivosti z hlediska spodní hranice trestní odpovědnosti, v důsledku čehož lze jednání obžalovaného Petra Č. posoudit jako trestný čin. V ostatním i v této části z důvodu stručnosti odvolací soud v podrobnostech odkazuje na přesvědčivé a výstižné odůvodnění napadeného rozsudku, ke kterému nemá výhrad.

26. Správnému a zákonnému rozhodnutí o vině obžalovaného Petra Č. odpovídá i výrok o uloženém trestu a způsobu jeho výkonu. V druhu a výši uloženého souhrnného trestu odnětí svobody okresní soud v souladu s hledisky pro ukládání trestu obsaženými v ust. § 37-39 trestního zákoníku vyjádřil jak míru společenské škodlivosti obžalovanému vytýkaného jednání, tak jeho osobní poměry a možnosti jeho nápravy. Okresní soud obžalovanému důvodně za podmínek ust. § 43 odst. 2 trestního zákoníku ukládal za sbíhající se trestnou činnost trest souhrnný dle ust. § 173 odst. 1 trestního zákoníku v rozsahu trestní sazby odnětí svobody od dvou do deseti let. Odvolací soud se

tedy plně se závěry soudu I. stupně v tomto směru ztotožnil a postačí odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku, jelikož obžalovaný v podaném odvolání tento prohlásil pouze za zjevně nepřiměřený skutečné povaze vytýkaného jednání, při němž nedošlo k žádným škodám. Okresní soud i k této námitce obžalovaného dostatečně přihlédl, pokud navýšil trest uložený za sbíhající se trestnou činnost rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 15. 1. 2020 č. j. 4 T 116/2019-937 ve výši 5 roků o další 2 roky a uložil obžalovanému nyní v napadeném rozsudku souhrnný trest odnětí svobody v trvání 7 roků za současného zrušení výroku o trestu z rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 15. 1. 2020 č. j. 4 T 116/2019-937, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Takto uložený trest nelze v žádném případě považovat za trest nepřiměřeně přísný a jen takový by mohl být za podmínek § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu rozhodnutím odvolacího soudu zmírněn. Okresní soud také dostatečně diferencoval mezi jednotlivými obžalovanými, pokud se jedná o jejich míru a rozsah účasti na vytýkané trestné činnosti, přičemž u obžalovaného Petra Č. jakýkoliv projev sebereflexe neshledal. V souladu se zákonem postupoval nalézací soud i při zařazení obžalovaného pro výkon trestu do věznice s ostrahou ve smyslu § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku.

27. Vzhledem ke všem uvedeným skutečnostem dospěl odvolací soud k závěru, že soud I. stupně v napadeném rozsudku učinil věcně správné rozhodnutí o vině i trestu, které ve všech směrech odpovídá zákonu a ani řízení předcházející tomuto rozhodnutí netrpí žádnými nedostatky. Proto odvolací soud nemohl rozhodnout jinak, než že podané odvolání podle § 256 trestního řádu zamítl jako nedůvodné.

Poučení:

I. Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

II. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně.

Dovolání mohou podat

a) nejvyšší státní zástupce ve prospěch i v neprospěch obviněného

b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud České republiky v Brně.

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b/1 a)-l) nebo § 265b/2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Ostrava 29. 1. 2021

JUDr. Vladislav Topiarz v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Čadová.